

PROIECT DE LECȚIE

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Liceul Tehnologic „Vasile Gherasim” Marginea

DISCIPLINA: Limba și literatura română

TEMA LECȚIEI: *Comunicare orală și scrisă. Contexte și forme de realizare*

SCOPUL LECȚIEI:

Din perspectivă educațională, lecția facilitează, prin accesibilitatea temelor de discuție și de expunere, formarea capacității de comunicare scrisă și orală a elevilor;

Din perspectivă instructivă, elevii își consolidează unele abilități și competențe pentru explorarea modurilor de expunere, din mai multe perspective, își dezvoltă deprinderi necesare abordării complexe și integratoare a textului literar, prin corelarea activității de comunicare cu studiul textului.

Lecția dezvoltă gândirea critică și competențele de comunicare elev-elev și elevi-profesor, procesele de gândire implicate fiind asemănătoare cu cele specificate în taxonomia lui Bloom.

TIPUL LECȚIEI: de fixare și de formare a priceperilor și a deprinderilor;

CLASA: a VIII-a B

GRUP ȚINTĂ: 24 de elevi

PROPUNĂTOR: ILICĂ MARIANA-CARMEN

COMPETENȚE SPECIFICE:

2.1 construirea unui discurs oral pe o temă dată;

3.1 dovedirea înțelegerii unui text literar sau nonliterar, pornind de la cerințe date;

3.3 identificarea valorilor etice și culturale într-un text, exprimându-și impresiile și preferințele;

4.1 redactarea diverselor texte, adaptându-le la situația de comunicare concretă;

4.2 utilizarea în redactarea unui text propriu a cunoștințelor de morfo-sintaxă, folosind adecvat semnele ortografice și de punctuație.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE: (cognitive, formative, afective, atitudinale)

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:

O₁ - să-și exprime un punct de vedere personal în legătură cu mesajul textului;

O₂ - să formuleze ideile principale ale textului-suport;

O₃ - să transforme textul dialogat în text narativ;

O₄ - să argumenteze diferențierea celor două tipuri de vorbire;

O₅ - să redacteze texte imaginative dovedind creativitate și originalitate;

O₆ - să construiască enunțuri logice și corecte ținând cont de cerințe;

O₇ - să-și dezvolte creativitatea și capacitatea de autoevaluare.

STRATEGIA DIDACTICĂ

- **Metode și procedee:** se vor folosi alternativ și combinat metode și procedee precum: observarea, conversația, învățarea prin descoperire, explicația, VAS, ciorchinele, Gândiți. Lucrați în perechi. Comunicați, lectura model, diagrama Venn;
- **Mijloace didactice:** caietele de temă acasă ale elevilor, fișe cu sarcini de lucru, text-suport, auxiliare didactice, tabla, fișe de autoevaluare,
- **Forme de organizare:** frontală, individuală, pe grupe, în perechi;

RESURSE EDUCATIONALE:

- capacitățile receptive normale ale elevilor de clasa a VIII-a;
- timp la dispoziție: 50 minute.

FORME DE EVALUARE: orală și scrisă (întărirea răspunsurilor, observația sistematică, exercițiul creativ, sarcinile de lucru, autoevaluare).

BIBLIOGRAFIE

- Chiprian, Cristina; Ciupercă, Livia, *Alternative didactice*, Ed. Spiru Haret, Iași, 2002;
- Goia, Vistian, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2002;
- Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Editura Paralela 45, 2003 ;
- Păcurari, Otilia Ștefania (coord.), *Predarea-învățarea interactivă centrată pe elev*, Editura Educația 2000+, București, 2009
- Păcurari, Otilia; Țârcă, Anca; Sarivan, Ligia, *Strategii didactice inovative*, Suport de curs, Centrul Educația 2000+, București, 2003;

SCENARIUL DIDACTIC

Secvențe didactice Obiective operaționale	Timp	Conținuturi didactice	Activități de învățare	Strategii didactice			Itemi de evaluare
				Forme de organizare	Metode	Resurse materiale	
I. EVOCAREA Moment organizatoric	1'	Consemnarea prezenței elevilor; Asigurarea cadrului și a atmosferei optime desfășurării lecției;		- frontal; - individual;	- conversația;		
Verificarea temei acasă	5'	Verificarea cantitativă și calitativă a temei acasă	-exerciții de evidențiere a modurilor de expunere; - exerciții de redactare a unei compuneri;	- frontal; - individual;	- conversația; - explicația - observarea	- caietul elevului - fișa de lucru	Care sunt modurile de expunere și trăsăturile acestora? Imaginează-ți o compunere în care să evidențiezi trăsăturile modurilor de expunere trecute prin filtrul sufletului tău.

Captarea atenției	4'	Crearea unei atmosfere care să trezească interesul pentru subiectul lecției;	- exerciții de formulare a unor puncte de vedere;	- frontal; - individual;	- conversația - ciorchine	- caietul elevului	Scrie, timp de un minut, toate cuvintele care îți trec prin minte când auzi cuvântul <i>comunicare</i> .
Anunțarea subiectului și a competențelor așteptate (prin obiectivele propuse)	1'	Consemnarea titlului lecției și evidențierea pașilor pe care îi vor urma pe parcursul lecției		- frontal;	- conversația - explicația		
Actualizarea cunoștințelor teoretice acumulate anterior O ₉	2'	Reactualizarea cunoștințelor privind tipurile de comunicare;	- exerciții de definire a elementelor specifice comunicării;	- frontal; - individual;	- conversația - ciorchinele - explicația	- caietele elevilor;	Definește elementele specifice comunicării orale și scrise.
II. REALIZAREA SENSULUI	1'	Distribuirea fișelor și explicarea sarcinilor de lucru ca moment de fuziune cu lecția;		- frontal; - individual;	- conversația - explicația		

<p>Dirijarea învățării și asigurarea feedback-ului</p>	<p>25'</p>	<p>Rezolvarea sarcinilor de lucru propuse.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de lectură fluentă și corectă a unui text dat; - exerciții de relatare a unor amintiri personale rezultate în urma lecturii; - exerciții de identificare a timpului și a spațiului, a personajelor care apar în textul-suport; - exerciții de formulare a ideilor principale și a celor secundare din textul dat; - exerciții de rezumare orală; 	<ul style="list-style-type: none"> - frontal - individual 	<ul style="list-style-type: none"> - lectura model VAS - conversația - observarea - explicația - lucru pe text; - învățarea prin descoperire; - învățarea prin descoperire - conversația 	<ul style="list-style-type: none"> - caietele elevilor; - textul-suport - fișe de lucru 	<p>Ascultă cu atenție lectura textului pentru a scrie ce vezi, ce auzi și ce simți.</p> <p>Ce amintiri personale ți-a trezit textul?</p> <p>Selectează din text cuvinte care indică timpul și spațiul acțiunii. Numește personajele care apar.</p> <p>Formulează două idei principale.</p> <p>Realizează oral rezumatul textului.</p>
--	------------	--	--	---	--	--	---

			<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare a modurilor de expunere din textul-suport; - exerciții de explicare a semnelor de punctuație; - exerciții de transformare dialogului în narațiune; 	- în perechi	<ul style="list-style-type: none"> - Gândiți. Lucrați în perechi. Comunicați. - explicația - problematizarea - brainstormingul 	<ul style="list-style-type: none"> - caietele elevilor; - textul-suport - fișe de lucru 	<p>Indică modurile de expunere care apar în text, argumentând cu un citat reprezentativ.</p> <p>Explică folosirea următoarelor semne de punctuație.</p> <p>Transformă replicile dialogate în vorbire indirectă.</p>
<p>III. REFLECȚIA</p> <p>Obținerea performanței</p>	6'	Schema de sistematizare a cunoștințelor se completează pe parcursul lecției.	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de numire a transformărilor obținute în urma trecerii unui text dialogat în text narativ; - exerciții de creativitate; 	<ul style="list-style-type: none"> - frontal - pe grupe 	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - explicația - ciorchinele - diagrama Venn - atelier de creație 	- fișa de lucru	<p>Completează diagrama Venn. Notează transformările obținute în urma trecerii unui text dialogat în text narativ.</p> <p>GRUPA 1 Imaginează-ți continuarea textului utilizând narațiunea și dialogul.</p> <p>GRUPA 2 Azi ai posibilitatea să corespunzi cu</p>

			- exerciții de conștientizare regulilor de scriere corectă;				năzdrăvanul cocoș. Scrie-i o scrisoare, respectând modelul dat. GRUPA 3 Astăzi ai întâlnire cu scriitorul Vladimir Colin. Ce întrebări i-ai adresa? Completează fișa. GRUPA 4 Describe, într-un text de 5-7 rânduri, țara cocoșilor. Nu uita să schițezi și portretul cocoșului năzdrăvan.
Evaluare/ Autoevaluare	4'	Completarea fișei de autoevaluare	- exerciții de exprimare a propriilor gânduri;	- individual	- conversația	- fișă de evaluare	Alege figura care ți se potrivește și motivează-ți alegerea (vesel, indiferent, trist).
Asigurarea retenției și a transferului	1'	Indicarea sarcinilor de învățare pentru acasă și a explicațiilor, acolo unde este nevoie	- exerciții de redactare a unei compuneri, respectând anumite cerințe;	- individual	- explicația - conversația	- fișa de lucru	Ca temă pentru acasă, îți propun două exerciții de gândire și creație. Alege doar unul, pe care îl vei rezolva.

Fișă de lucru

Ascultă cu atenție lectura textului pentru a scrie ce *vezi*, ce *auzi* și ce *simți*.

„Într-o zi, un moșneag s-a dus la târg să vândă cocoșul. Trei bărboși care vindeau gogoși i-au spus:

- Bună ziua, moșule! Ne dai cocoșul pentru cinci gogoși?

Moșul le-a răspuns:

- Îl dau! Apoi a luat gogoșile și s-a dus acasă.

În urma lui, bărboșii s-au luat la ceartă. Primul a spus:

- Să facem din cocoș un borș!

- Nu-i mai bine o ciulama? a întrebat al doilea.

- Nu! Eu vreau ostropel! a hotărât al treilea.

Când ei se certau, cocoșul a desfăcut cu ciocul sfoara de la picior și a zburat. El le-a strigat din zbor:

- Poftă bună, prostuților! Vouă nu vă este foame.

Și a zburat el, până a ajuns într-un loc necunoscut. Aici a strigat:

- Știe cineva unde mă aflu?

Un iepure i-a răspuns:

- De unde vii, de nu știi? Ești în țara cocoșilor. Ia te uită! Peste tot ai să vezi: cocoși albi, cocoși roșii, cocoși negri, cocoși aurii, pestriți, pintenati și codați.”

(Vladimir Colin, „Poveste cu țara cocoșilor”)

V (văd) _____

A (aud) _____

S (simt) _____

Înțelegerea textului

1. Selectează din text cuvinte care indică timpul și spațiul acțiunii.

2. Numește personajele care apar.

3. Formulează două idei principale.

4. Realizează oral rezumatul textului.

5. Indică modurile de expunere care apar în text, argumentând cu un citat reprezentativ.

6. Explică folosirea următoarelor semne de punctuație din următorul fragment

„Primul a spus:

- Să facem din cocoș un borș!”

Lucrează în perechi

7. Transformă replicile dialogate în vorbire indirectă

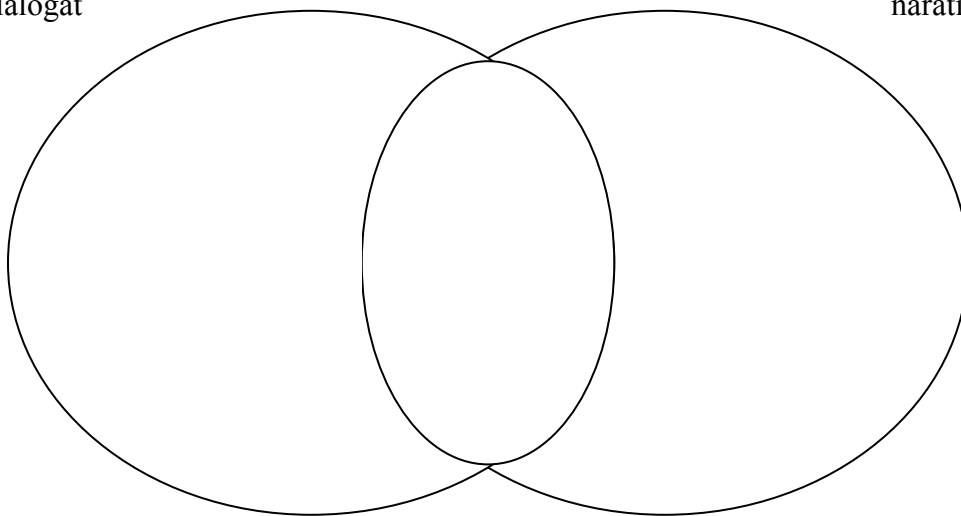

Fișa de sistematizare

1. Completează diagrama Venn. Notează transformările obținute în urma trecerii unui text dialogat în text narativ.

Text
dialogat

Text
narativ

Atelier de creație

GRUPA 2

Azi ai posibilitatea să corespunzi cu năzdrăvanul cocoș. Scrie-i o scrisoare, respectând modelul dat.

Localitate, dată

_____

Dragul meu _____,

Sunt nespus de bucuros/bucuroasă că am ocazia să îți scriu, deoarece _____

_____

M-am minunat nespus când am _____

_____

Mă mândresc cu tine, fiindcă _____

Vreau să-ți spun c-ai procedat corect când _____

_____

Mărturisesc că mi-aș dori să-mi fii prieten, pentru că _____

_____ . Eu sunt _____

_____ . Aștept să _____

Dulce pupic,

_____

Fișă de autoevaluare

- Cum te simți la finalul activității? Încercuiește varianta care ți se potrivește.

mulțumire

nemulțumire

îngrijorare

împlinire

tristețe

Tema pentru acasă

1. Realizează o compunere cu titlul **Sufletul – grădina sentimentelor** în care principalul mod de expunere este dialogul. Transformă, apoi, dialogul într-o narațiune, ținând cont de regulile învățate.
2. Continuă textul *Unde fugim de acasă*, de Marin Sorescu, inserând un dialog între pitici și Zâna Zânelor. Transformă, apoi, dialogul, în narațiune, ținând cont de regulile învățate.

„Fără veste, intrați într-o poveste.

Așa, fără vorbe prea multe, cu mine în frunte. Luați-o pe poarta pe care scrie „A fost odată, ca niciodată...”, care ne așteaptă desferecată. I-am spus portarului că aveți treabă pe aici, fiindcă voi sunteți cei doisprezece pitici voinici. De fapt sunteți paisprezece. Doi dintre voi spuneți:

- Suntem rezerve !

Și mai spuneți că sunteți în căutarea Zânei Zânelor, furată de un zmeu din greșeală. Atenție, la fiecare pas te poți întâlni cu primejdia! Un balaur s-a ivit cu unul, două, trei, patru ... are șapte capete.”

Marin Sorescu - *Unde fugim de acasă*